

23/02

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 20 januari 2023 door A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen.

I De zaak in het kort

De psycholoog heeft op verzoek van haar cliënte een gesprek gearrangeerd tussen haar cliënte en klaagster, schoonzus van cliënte. In dit gesprek is aan de orde geweest dat de man van klaagster cliënte zou hebben misbruikt. Klaagster verwijt verweerster dat zij haar zonder doel heeft uitgenodigd voor een gesprek waarin zij is getraumatiseerd doordat zij een eenzijdig en onwaar verhaal over de vermeende verkrachting van cliënte door haar man te horen kreeg, waarop zij van verweerster bovendien niet mocht reageren. Verweerster heeft deze gang van zaken gemotiveerd weersproken.

Het College komt tot de slotsom dat de klacht niet gegrond is. Hieronder zal worden uitgelegd waarom.

II De procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift d.d. 20 januari 2023;
- het verweerschrift d.d. 5 mei 2023;
- de repliek d.d. 5 juli 2023;
- de dupliek d.d. 4 september 2023;
- De (op 24 oktober 2023 aan verweerster doorgestuurde) mail van klaagster van 22 oktober 2023 aan het College waarin zij mededeelt de zitting niet bij te zullen wonen.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 8 november 2023, waarbij klaagster met bericht afwezig was. Verweerster was aanwezig en werd vergezeld door C, arts en psycholoog.

III Wat is er gebeurd?

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Verweerster is werkzaam als psycholoog/cognitief gedragstherapeut VGCT in de revalidatiezorg.
- b. Verweerster behandelde in 2022 D (hierna te noemen cliënte).
- c. Klaagster is de zus van de partner van cliënte.
- d. Cliënte heeft bij verweerster gevraagd om een gezamenlijk gesprek te voeren met klaagster (haar schoonzus).
- e. Op 29 juli 2022 heeft dit drie-gesprek plaatsgevonden. In dit gesprek is aan de orde gekomen dat cliënte zou zijn verkracht door de echtgenoot van klaagster. Daarnaast

23/02

heeft klaagster daar aan de hand van een briefje haar ervaringen in de communicatie met cliënte gedeeld met verweerster en cliënte.

- f. Op een vraag van verweerster heeft klaagster kenbaar gemaakt dat zij een ondersteunend systeem had in de vorm van begeleiding.
- g. Klaagster heeft dit gesprek als traumatisch ervaren.

IV De klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft klaagster in het driegesprek naar een eenzijdig verhaal laten luisteren over een vermeende aanranding van cliënte door de man van klaagster zonder hoor en wederhoor toe te passen;
2. Zij had geen duidelijk doel met dit gesprek.

Klaagster stelt hiertoe dat zij in het gesprek niet mocht vertellen wat zij van de situatie dacht omdat de cliënte van verweerster PTSS had ten gevolge van de vermeende verkrachting. Mede hierdoor kon klaagster verweerster niet laten zien wie haar cliënte was. Klaagster stelt "een bak shit" over zich heen te hebben gekregen, zonder dat ze daarop mocht reageren.

Aangezien klaagster niet aanwezig was bij de zitting wordt er wat betreft haar standpunt uitgegaan van wat er in het klaagschrift en de repliek staat vermeld.

V De reactie van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Zij heeft ter zitting aangevoerd dat klaagster geen cliënte van haar is geweest, zodat zij betwijfelt of klaagster ontvankelijk is in haar klacht. Zij heeft verder aangevoerd dat haar cliënte in het kader van revalidatiezorg werd behandeld voor somatische klachten en dat zij daarnaast vanwege de ontstane situatie in de familie last had van ernstige stressklachten. De somatische klachten verergerden hierdoor, reden waarom volgens verweerster meer interventies nodig waren. Eerst zijn andere technieken in de behandeling van cliënte toegepast om met de stress te leren omgaan. Deze werkten echter onvoldoende. Omdat klaagster volgens cliënte in het contact meer open leek te gaan staan, heeft verweerster op verzoek van cliënte het drie-gesprek geïnitieerd. Doel van dit gesprek was dat cliënte haar gevoelens zou kunnen uiten en dat dit haar rust zou geven waarna zij het geheel zou kunnen afsluiten en het contact met klaagster en haar familie op een laag pitje te zetten. Verweerster wist wel dat klaagster betwijfelde of er iets was gebeurd tussen haar man en cliënte. Zij heeft cliënte opgedragen voorafgaand aan het gesprek klaagster te informeren dat het daarin zou gaan over het beweerdelijke seksueel grensoverschrijdend gedrag. Klaagster heeft vervolgens ingestemd met het gesprek. Bij aanvang van het drie-gesprek heeft verweerster gezegd dat het zou gaan over de door cliënte ervaren seksueel grensoverschrijdend gedrag door de man van klaagster. Verweerster had onderkend dat ontkenning een mogelijke reactie van klaagster hierop zou kunnen zijn. Het gesprek was een poging van verweerster cliënte te helpen om te komen tot de gewenste contactbreuk. Verweerster betreurt het dat klaagster dit gesprek als traumatiserend heeft ervaren.

Wel heeft klaagster aan de hand van het briefje in het gesprek de felheid van de reacties van cliënte richting haar aan de orde kunnen stellen. Cliënte heeft hierop volgens verweerster geantwoord dat het goed is dat klaagster dit heeft gezegd.

Daarna hebben klaagster en cliënte naar elkaar uitgesproken dat zij geen enkel contact meer wensten.

23/02

Verweerster meent bij reflectie achteraf dat haar rol hierin beter bij een mediator past dan bij een behandelaar.

Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal hierop in het onderstaande nader worden ingegaan.

VI De overwegingen van het College

Welke uitgangspunten gelden bij de beoordeling?

VI.1. Naar het oordeel van het College is klagster te kwalificeren als betrokkene aangezien zij bij het drie-gesprek met verweerster en cliënte aanwezig was en daardoor direct betrokken is geraakt bij het beroepsmatig handelen van de psycholoog en in haar belangen is geraakt (artikel 1.2 van de Beroepscode). Zij is dus ontvankelijk in haar klacht.

VI.2. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode. Het College begrijpt klagster aldus dat zij verweerster verwijt dat zij in strijd met artikel 23 van de Beroepscode haar zonder noodzaak aan een negatieve ervaring heeft blootgesteld.

De bespreking van de klacht

VI.3. Het eerste klachtonderdeel houdt in dat verweerster klagster naar verzinsels heeft laten luisteren waarop zij niet heeft mogen reageren. Dit is het geval geweest omdat verweerster als gespreksleider klagster niet heeft toegestaan te vertellen wat zij dacht omdat haar cliënte getraumatiseerd zou zijn door PTSS. Verweerster heeft aangevoerd dat zij klagster niet de mond heeft gesnoerd. Verweerster heeft aan het begin van het gesprek benoemd waar cliënte het over wilde hebben. Nadat cliënte haar verhaal over het ervaren seksueel grensoverschrijdend gedrag had gedaan, heeft klagster kort gezegd dat zij het hiermee niet eens was. Klagster is vervolgens door verweerster in staat gesteld haar opmerkingen over de felle communicatie tussen beiden te maken aan de hand van het briefje. Hierop heeft cliënte daarna richting klagster gereageerd.

Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of verweerster klagster naar een eenzijdig verhaal heeft laten luisteren zonder wederhoor, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klagster minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Dit eerste klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

VI.4. Ook het tweede klachtonderdeel – inhoudende dat het gesprek geen doel had - is niet gegrond.

Duidelijk is dat het gesprek binnen de behandeling van cliënte ten doel had cliënte uit te laten spreken wat de ontstane situatie met haar deed, nu cliënte de indruk had dat klagster daar meer voor open stond. Dit zou cliënte meer rust geven waarna het contact zou kunnen worden beëindigd.

23/02

Gelet op het feit dat klaagster, die vrijwillig deelnam aan het gesprek, hierin kort heeft kunnen zeggen dat zij het niet eens was met het verhaal van cliënte en verder haar eigen opmerkingen in het gesprek met betrekking tot de felle communicatie heeft kunnen maken, heeft het gesprek naar moet worden aangenomen ook een doel voor klaagster gehad. Het College tekent hierbij ten overvloede aan dat het onderwerp van gesprek voor zowel cliënte als klaagster zeer waarschijnlijk niet anders dan negatieve ervaringen kon opleveren omdat het gesprek over een negatieve zaak zou gaan waarover de gemoederen hoog waren opgelopen. Klaagster ontkent de beschuldiging van cliënte aan het adres van haar echtgenoot als mogelijke oorzaak van PTSS van cliënte, terwijl verweerster het bestaan van posttraumatische stressklachten bij haar cliënte onderkent, zonder zich daarbij uit te willen laten over enige causaliteit.

Verweerster heeft als professional ook oog gehad voor de moeilijke situatie van klaagster door haar te vragen naar ondersteuning die zij (mogelijk) had.

De slotsom

Het College komt al met al tot de slotsom dat verweerster niet in strijd met artikel 23 van de Beroepscode heeft gehandeld. De klacht is ongegrond.

VII De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen en verzonden op 22 december 2023,

door:

mr. P.B. Martens, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. H. Geertsema,
G.A. van den Nagel MSc,
drs. J.W. Sepers,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. P.B. Martens